

آموزشکده تربیت بدنی امام علی (ع) صفادشت (پسران)

حقوق ورزشی

مقطع کارشناسی

گردآورندگان و اساتید:

وحید حاتمی - محسن بهمنی

جلسه پنجم

جلسه پنجم:

تشریح وظایف ده گانه مربیان ورزش از نظر حقوق ورزشی

❖ وظایف مربیان ورزشی از دیدگاه حقوق ورزش

۱- صلاحیت در آموزش

به کارگیری افراد فاقد صلاحیت خود يك بي احتیاطي و بي مبالاتي است ، مدیران ورزشی بایستی در انتخاب مربیان واجد شرایط و با صلاحیت و دارای تخصص ، دقت کافی را داشته باشند زیرا که اگر در اثر عدم صلاحیت مربی خساراتی به ورزشکاران حاصل گردد مسئول پیامدهای آنان خواهند بود بر این اساس شخص مربی باید از فدراسیون مربوطه آن رشته ورزشی دفترچه و یا حکم و یا کارت مربیگری داشته باشند . اشخاصی وجود دارند که از نظر فنی و آموزشی مورد تأیید می باشند اما به لحاظ این که سیستم اداری و قانونی دریافت جواز مربیگری را پشت سر نگذاشتند در صورت بروز حادثه همانند راننده بدون گواهی نامه مسئول می باشند .

۲- حضور مستمر مربی در محل فعالیت های ورزشی

یکی از مهم ترین عواملی که می تواند مانع از قوه به فعل در آمدن بسیاری از خطر ها و حوادث ورزشی شود ، عدم حضور و نظارت معلم ورزش و مربی در صحنه فعالیت ورزشی است ، پس حضور فیزیکی و مستمر معلم یا مربی ضروری می باشد . بنابراین مربیان هرگز نبایستی به هیچ بهانه ای محل ورزش و فعالیت تیم یا شاگردان خود را ترك نمایند و در صورت اضطرار و ترك ضروری محل باید جانشین واجد شرایط و صلاحیت دار به جای خود انتخاب نمایند و در صورت نبود جانشین واجد شرایط و صلاحیت دار کلاس ورزشی را تعطیل نمایند .

۳- کنترل و نظارت مربیان

مربیان علاوه بر حضور مستمر در محل فعالیت های ورزشی باید از دقت و کنترل و نظارت غفلت نشوند بلکه باید با دقت تمام در همه لحظه ها توجه و مراقبت از ورزشکاران را زیر نظر داشته باشند و اگر در صورت عدم کنترل و نظارت دقیق حادثه ای محقق شود مسئول خواهند بود .

۴- آگاهی از سلامت ورزشکاران

یکی از وظایف مربیان نسبت به ورزشکاران احراز سلامتی ورزشکاران است و مربی موظف است قبل از آغاز هر گونه عملیات ورزشی از سلامتی ورزشکار اطمینان حاصل کند با توجه به این که معلم ورزش در این امر تخصص ندارد می تواند از ورزشکار برگه معاینه پزشکی تقاضا کند ، در مواردی که ورزشکار به علت داشتن بیماری یا انجام عمل جراحی آمادگی لازم را برای آن رشته ورزشی ندارد باید او را از شرکت در تمرین و مسابقه منع نمایند . هم چنین بهتر است از ورزشکارانی که دچار حادثه شده بودند بعد از بهبودی و بازگشت مجدد آن ها به صحنه رقابت و ورزش برگه معاینه پزشك مبني بر سلامت آنان دریافت گردد .

۵- بازدید و بررسی وسایل ورزشی

در اکثریت رشته های ورزشی ، ورزشکار ملزم به استفاده از وسایل ورزشی است که به موجب مقررات مربوطه تعیین گردیده است ، ناقص بودن ، نامرغوب بودن و یا غیر مجاز بودن این وسایل ممکن است موجب صدمه به ورزشکار شود که در این صورت مربیان و معلمین ورزشی مسئول خواهند بود زیرا که از وظایف اصلی و مهم مربیان و معلمین ورزشی بازدید و بازرسی وسایل ورزشی قبل از عملیات ورزشی است و زمانی باید اجازه استفاده را صادر نمایند که از سلامت و ایمنی آن ها اطمینان کامل حاصل کرده باشد .

۶- شناخت قابلیت ها توسط مربیان

مربیان به دلیل گذراندن دوره های مختلف تخصصی و با کسب تجارب کافی و مجوز های رسمی دارای قدرت تشخیص به منظور شناسایی توان ورزشکاران می باشد بنابراین وظیفه شناخت قابلیت ها بر عهده اوست مقصود از قابلیت های ورزشکار شناسایی قدرت بدنی ، مهارت های فنی ، تجربه و کسوت ، فیزیک بدن ورزشکار از قبیل وزن ، قد ، سن و او در فعالیت های ورزشی است در صورت عدم رعایت موارد فوق مربی و معلم ورزشی مسئول خواهد بود مثلاً در رشته ورزش تکواندو ، اگر مربی یک تکواندوکار سنگین وزن و با تجربه را با یک تکواندوکار مبتدی و سبک تر برای تمرین با هم مشخص نماید در صورت بروز صدمه و خسارت مربی پاسخ گو می باشد .

۷- آشنایی مربی با کمک های اولیه

گاهی صدمه های وارده به ورزشکاران از شدت زیادی برخوردار نیست که به آن خطر جانی بگویند مانند در رفتگی و شکستگی ها که می تواند در رشته های رزمی و کشتی به وجود آید در این شرایط مربی مکلف است به ورزشکار مصدوم کمک کند که معمولاً به صورت کمک های اولیه اعمال می شود پس مربیان ورزشی باید از کمک های اولیه آگاهی کافی داشته باشند تا در صورت بروز حادثه بتوانند نقش مثبتی را ایفا نمایند .

هم چنین خودداری و تجاوز از کمک های اولیه می تواند موجبات مسئولیت های قانونی را برای معلم و مربی ورزش فراهم سازد برای مثال اجازه بازگشت به بازی برای بازیکنی که از ناحیه سر مجروح گردیده است نمونه ای از خودداری از کمک های اولیه توسط مربی می باشد .

برای تجاوز از کمک های اولیه می توان به حمل ورزشکار مصدوم اشاره نمود ، حمل ورزشکار مصدوم یک موضوع بسیار مهم است و بی توجهی به این امر می تواند نتایج نامطلوب را به بار آورد بارها مشاهده شده افرادی که از ستون فقرات آسیب دیده اند و حمل اشتباه آنان باعث تشدید مصدومیت آن ها گردیده است.

۸- تعداد ورزشکاران

تعداد بیش از حد متعارف ورزشکاران در یک دوره یا یک کلاس مسئله مهمی می باشد که باید مورد توجه مربیان قرار گیرد در این حالت موضوع نظارت و مراقبت کم رنگ تر می شود و درصد وقوع

حادثه افزایش پیدا می کند ، تعداد ورزشکاران با توجه به رشته ورزشی و مکان ورزشی و تعداد مربیان متفاوت است و مربی می تواند با رعایت استانداردها از وقوع حادثه جلوگیری و یا حداقل درصد آن را کاهش دهد .

۹- شرایط آب و هوا

ورزش هایی که در فضای باز انجام می شود همواره در معرض شرایط نامطلوب جوی قرار دارند مثلاً بارها شنیده ایم که صاعقه یا رعد و برق منجر به فوت فوتبالیستی شده است و یا تمرین در هوای بسیار گرم باعث گرمزدگی ورزشکار شده است و موارد دیگر مثل بارندگی های شدید ، سرمای بیش از حد که بارها منجر به بروز حوادث و خسارت به ورزشکاران شده است . باید گفت از نظر حقوقی درج عدم درج ضرورت توجه به شرایط جوی در مقررات ورزش ها تأثیری در مسئولیت قانونی مربی که حادثه در نتیجه بی توجهی او به شرایط جوی نامساعد ایجاد گردیده است نخواهد داشت زیرا توجه به حوادث قابل پیش بینی تکلیفی است که بر عهده هر مربی یا معلم ورزشی گذارده شده است اما چه خوب است مربیان عزیز ما با رعایت و احتیاط بیش از این گونه حوادث جلوگیری نمایند .

۱۰- وظایف مربیان بعد از وقوع حادثه ورزشی

بعد از وقوع حادثه برای ورزشکار اولین وظیفه مربی کمک به ورزشکار مصدوم است به استناد ماده واحده قانون مجازات خودداری از کمک به مصدومین و دفع مخاطرات جانی مصوب ۱۳۵۴ که می گوید :

« ماده واحده - هر کس شخص یا اشخاصی را در معرض خطر جانی مشاهده کند و بتواند با اقدام فوری خود یا کمک طلبیدن از دیگران یا اعلام فوری به مراجع یا مقامات صلاحیت دار از وقوع خطر یا تشدید نتیجه آن جلوگیری کند بدون این که با این اقدام خطری متوجه خود او یا دیگران شود و با وجود استمداد یا دلالت اوضاع و احوال بر ضرورت کمک از اقدام به این امر خودداری نماید به حبس جنحه ای تا يك سال و یا جزای نقدی تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد .

حال به تحلیل حقوقی این ماده می پردازیم:

۱- این ماده مختص به ورزشکاران نیست بلکه يك ماده عمومی است و مشمول همه انسان ها در کشور ایران می شود .

۲- قانون گذار در این ماده سعی بر آن داشته که با بی تفاوتی افراد مبارزه کند و آن ها را موظف به کمک کردن کند .

۳- در این ماده مسئولیت بر عهده شخصی است که خود در وقوع حادثه هیچ نقشی ندارد .

۴- به دلیل این که خطر از نوع جانی است فوریت در آن شرط است .

۵- لازمه مسئولیت کیفری فقط با دیدن صحنه محقق می شود .

۶- اگر مصدومی به مراکز درمانی منتقل شود و مسئولان آن مرکز به هر علتی از پذیرش خودداری نمایند مجرم محسوب می گردند .

۷- اما کسانی که بر حسب وظیفه یا قانون مکلف به کمک بوده اند و از این امر خودداری نمایند مجازاتشان تشدید می شود مثلاً غریق نجات وظیفه نجات شناگری را دارد که در حال غرق شدن می باشد .

معلم ورزش و مربی بر حسب وظیفه و قانون موظف به مراقبت از ورزشکار و کمک به او در صورت مصدومیت می باشد و بیش از همه از این قشر انتظار کمک به ورزشکاران مصدومی می رود که تحت نظر آن ها قرار دارند و بدیهی است که قصور آن ها در انجام این تکلیف اخلاقی و قانونی مستلزم واکنش های شدیدتری نسبت به سایرین خواهد بود .

منبع :

حقوق ورزشی ، تالیف دکتر حسین آقایی نیا، انتشارات نشر میزان